

"ӨВӨР МОНГОЛЫН ЭМЭГТЭЙЧҮҮД" СЭТГҮҮЛИЙН НИЙГЭМД
ОРУУЛСАН ХУВЬ НЭМРИЙН ТУХАЙД

WuLanTuYa*, ChangLiang*

*ӨМӨЗО-ны Хөлөнбуйр дээд сургуулийн Сэтгүүл зүйн тэнхимийн багш, МУИС-ийн Сэтгүүл зүй, олон нийтийн харилцааны тэнхимийн докторант

**ӨМӨЗО-ны Хөлөнбуйр дээд сургуулийн Сэтгүүл зүйн тэнхимийн багш, МУИС-ийн Сэтгүүл зүй, олон нийтийн харилцааны тэнхимийн докторант

Түлхүүр үгс: Эмэгтэйчүүдийн дүр, түүхэн хувьсал, эрх чөлөөний хөдөлгөөн, үндэсний эв нэгдэл, оюун санааны соёл, шинэ дэвшилтэт санаа.

Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд" сэтгүүлийн судалгааны үр дүнтэй ч их байдаггүй. Эрдэмтэд "Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд" сэтгүүлийн түүхэн тойм, сурталчилгаа, эмэгтэйчүүдийн дүрд голлон судалгаа хийсэн байдаг. Энэхүү нийтлэлд сэтгүүлийн нийгэмд оруулсан хувь нэмрийг голчлон судлахыг зорилго болгосон. Энэхүү нийтлэлээрээ бид "Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд" сэтгүүл хэвлэгдсэнээс хойших түүхэн хувьсал өөрчлөлтийг цэгцэлж, сэтгүүлийн ололт амжилтыг нэгтгэн дүгнэж, улмаар сэтгүүлийн нийгэмд оруулж буй хувь нэмрийг судалж, цаашдын хөгжилд нийгэмд оруулсан хувь нэмэр, нөлөө их байх болов уу гэж таамаглаж байна.

"Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд" сэтгүүл нь Хятадад монгол хэлээр гардаг цорын ганц эмэгтэйчүүдэд зориулсан сэтгүүл бөгөөд Өөртөө Засах Орны Эмэгтэйчүүдийн Холбооны олон нийттэй харилцах, эмэгтэйчүүдийн аж-

лыг дэмжин хэрэгжүүлэх чухал платформ юм. "Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд" сэтгүүл нь 1951 онд сонин болж мэндэлснээсээ хойш одоогийн "Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд" сэтгүүл хүртэл түүхэн урт замыг туулсан. Өнгөрсөн 70 жилийн хугацаанд "Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд" сэтгүүл нь олон нийтийн санаа бодлыг зөв удирдан чиглүүлж, намын үзэл баримтлалыг чанд баримталж, "социализмд үйлчилж, ард түмэнд үйлчлэх" чиглэлийг үргэлж баримталж, намын болон үндэстний бодлогыг таниулан сурталчлах, бүх үндэстний эмэгтэйчүүдийн социалист бүтээн байгуулалтад оролцон өөрийгөө зориулах урам зоригийг дайчлах, эмэгтэйчүүдийн эрх чөлөөний хөдөлгөөнийг ахиулахад чухал үүрэг гүйцэтгэж, өөртөө засах орны оюун санааны соёл иргэншлийн байгуулалтад эерэг хувь нэмэр оруулж ирсэн (Улаантуяа, 2012). "Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд" хэвлэгдсэнээс хойш сурталчлах, сурган хүмүүжүүлэх, удирдан чиглүүлэх, үйлчлэх чиг үүргийг бүрэн гүйцэтгэж, мэдээний үзэл баримтлалтай, мэдээлэл сайтай, сонирхолтой, уншихад хялбар байдлыг шаардаж, Монгол уншигчдад эрүүл,

баялаг, сүнслэг тэжээл хангадаг бөгөөд олон тооны өргөмжлөл, магтаал хүртсэн байдаг. Тус сэтгүүл нь өөртөө засах орны оюун санааны соёл иргэншлийн бүтээн байгуулалт, нийгмийн тогтвортой байдал, үндэсний эв нэгдэл, олон түмний соёлын амьдралыг баяжуулах, үндэсний соёлын үйл ажиллагааг хөгжүүлэхэд чухал хувь нэмэр оруулжээ.

Нэг. "Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд" сэтгүүлийн гаргасан ололт амжилт: Өнгөрсөн 70 жилийн хугацаанд сэтгүүл нь агуулга, хэлбэрээрээ баяжсан бөгөөд өнгөрсөн үеийн энгийн, нэгэн хэвийн сэдвээс шинэ баялаг өнгө төрхийг бий болгож, уншигчдыг чиглүүлж, хүмүүжүүлэх өвөрмөц шинж чанарыг эрэлхийлсэн. Өмнө нь улс төр, эдийн засгийн чиглэлээр голчлон бичдэг байсан бол одоо улс төр, соёл, боловсрол, шинжлэх ухаан, дэлхий байдал, эдийн засаг, хууль эрх зүй, анагаах ухаан гэх мэт олон талыг хамардаг болсон. Мэдээлэлд үндэсний томоохон үйл явдлууд, хүмүүсийн амьдралаас эхлээд гэр бүлийн өдөр тутмын амьдрал, хоол хийх мэдлэг хүртэлх өргөн хүрээний агуулгатай болжээ. Тухайн үед сэтгүүлд булан, төрөлжсөн нийтлэл байгаагүй бөгөөд 1980 оноос эхлэн булантай болж, хожим нь булангийн төрлүүд аажмаар олширч, жилд дунджаар хэд хэдэн шинэ булан нээгдэж, хамрах хүрээ нь нэлээд өргөжсөн. Булангуудын нэрс ч төрөлжиж, мөн хэд хэдэн хувилбартай болсон. Одоо тус сэтгүүл "Тухайн үеийн эмэгтэйчүүд", "Алдартнуудын түүхүүд", "Эргэн тойрон дахь түүхүүд", "Гэр бүл", "Гэр бүлийн боловсрол", "Эмэгтэй стиль", "Сэрүүлгийн хонх", "Хайрын зориулалт", "Үндэсний ёс заншил", "Эрүүл мэнд, шинжлэх ухаан, амьдралын мэдлэг" ("Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд", 2019)2 цөөнгүй булантай

болжээ.. Сэтгүүл нь агуулгаараа баялаг, эерэг суртал ухуулгад гол анхаарлаа хандуулдаг бөгөөд заримдаа нийгмийн хар бараан талыг илчилсэн мэдээллүүдийг нийтэлдэг. Тухайлбал, эмэгтэйчүүдийг хууль бусаар худалдсан тохиолдлыг эмэгтэйчүүдэд мэдээлж, сэрэмжлүүлэх замаар олон хүнийг хууль ёсны эрх, дүрэм журмыг баримтлах нь зүйтэй гэж уриалж байдаг.

Хөгжлийн 70 жилийн хугацаанд "Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд" сэтгүүл өргөжин тэлж том байр суурийг эзэлж, бусад сэтгүүлүүдтэй өрсөлдөхүйц хүчтэй болж салбартаа өөрийн нөлөөллийг бий болгож нэр хүнд нь тасралтгүй нэмэгдсээр 1993 онд сэтгүүлийн сар тутмын хэвлэх тоо 14000-д хүрч, монгол хэл дээрх хэвлэлд улсын хэмжээнд нэгдүгээр байранд орж байжээ. Улмаар Өөртөө засах орны хэмжээнд нэр хүндтэй, хамгийн өндөр эргэлттэй Монголын цөөхөн хэвлэлүүдийн нэг болсон юм. 2016 онд сэтгүүлийг шинэчлэн засварлаж, хар, цагаан хэвлэлээс өнгөт хэвлэлтэд шилжсэн бөгөөд дугаар бүрдээ 30 мянга шахам хувь хандивладаг бөгөөд эргэлтээрээ Монголын хэвлэлүүдээс нэгдүгээр байранд оржээ. "Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд"-ийн сэтгүүл нь уншигчдын түвшнийг харгалзах, баялаг агуулга, нарийн зохион байгуулалт зэрэг онцлох шинж чанараараа олон шагнал хүртсэний дотор Хойд Хятадын шилдэг сэтгүүлийн шагналыг 5 удаа, Өвөр Монголын сэтгүүлийн I, III шагналыг хүртэж, мөн Үндэсний эмэгтэйчүүдийн сонин, тогтмол хэвлэлийг шалгаруулахад "Бүх зохион байгуулалтын шилдэг шагнал"-ыг авч, Хятадын сэтгүүлийн Phalanx-д шалгарч байжээ. Умардын сэтгүүлийн анхны шилдэг сэтгүүлийн сонгон шалгаруу-

лалтад оролцож “Маш сайн сэтгүүл” гэж үнэлэгдсэн, Өөртөө засах орны үндэсний эв нэгдэл, хөгжил дэвшлийн шагналыг хүртсэн (“Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд”, 2019) зэргийг нэрлэж болно.

Хоёр. *“Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн нийгэмд оруулсан хувь нэмэр:* “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүл эмэгтэйчүүдийн эрх чөлөө, хөгжилд оруулсан хувь нэмэр. Эл сэтгүүл нь хөгжлийн шинжлэх ухааны үзэл баримтлалыг үндсэн зорилт болгон баримталж, дан ганц эмэгтэйчүүдтэй харилцах, үйлчлэх, тэднийг сургах, хууль ёсны эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах чиглэл дээр тулгуурлаж эмэгтэйчүүдийг зохион байгуулж, удирдан чиглүүлж, үйлчилж, эв найрамдалтай нийгмийг байгуулахад эмэгтэйчүүдийн үзэл суртлын болон ёс суртахууны үндсийг дэмжих ажлыг улам бэхжүүлж ажилласан. Уг сэтгүүл нь утга зохиолын хэвлэл биш, зүгээр нэг мэдээний хэвлэл ч биш, эмэгтэйчүүдийн эрх чөлөө, хөгжлийн зорилго бүхий цогц хэвлэл юм. Тус сэтгүүл нь янз бүрийн тайлангийн хэв маягтай ч түүний зорилго нь бэлчээрийн мал аж ахуй, хөдөөгийн эмэгтэйчүүдэд зориулж, тэдэнд соёлын мэдлэг олгох, шинэ дэвшилтэт санааг төлөвшүүлэх зорилготой юм.

Өвөр Монголын Өөртөө засах орон олон мянган жилийн феодалын түүхтэй. Энэхүү уламжлалт феодалын сэтгэлгээний нөлөөгөөр олон мянган жилийн туршид эмэгтэйчүүдийн дийлэнх нь улс төр, эдийн засгийн ямар ч статусгүй, нийгмийн доод давхаргад байсан. Хятадын Коммунист намын удирдлага дор эмэгтэйчүүд өөрсдийгөө эзэгтэй болгож, эмэгтэйчүүдийн дийлэнх хэсгийн үзэл суртлын дүр төрх маш их өөрчлөгдсөн.

Монгол эмэгтэйчүүд улс орон байгуулагдсаны дараа нам, засгийн зөв удирдлага, халамжийн ачаар бие даан эрх чөлөөг олж авсан. Гэхдээ энэхүү урт хугацааны феодалын уламжлал Шинэ Хятад улс байгуулагдсанаас хойш хэдэн арван жилийн туршид бүрэн тасарч чадаагүй юм. Ихэнх хүмүүс ялангуяа алслагдсан хөдөө орон нутгийн хүмүүсийн оюун санаанд феодализмын үлдэгдэл байсаар байна. Эмэгтэйчүүдийн өөрсдийнх нь феодалын үзэл санаа, уламжлалт хэв маяг нь эмэгтэйчүүдийн хөгжил дэвшил, эрх чөлөөний төлөөх тэмцэлд хамгийн том саад болж байна. Эмэгтэйчүүдийн бүрэн эрх чөлөөнд хүрэхийн тулд зөвхөн тэдний нийгмийн статусыг дээшлүүлэх биш, харин тэдний оюун санааг бүрэн чөлөөлж, чанараа сайжруулж, гэрийн эзний хувьд амьдралаа ухамсарлаж байж л зорилгодоо хүрч чадна. Ийм нөхцөлд сэтгүүл хэвлэгдэн гарч эхэлсэн бөгөөд эдгээр үндсэн асуудлуудын эргэн тойронд бүрэн дүүрэн, урт хугацааны, гүнзгий, нягт нямбай, үр дүнтэй боловсрол олгох, чиглүүлэх үүрэг гүйцэтгэсэн юм. Байгуулагдсан цагаасаа эхлэн нийгэмд эмэгтэйчүүдийн шинэ дүр төрхийг харуулж, эмэгтэйчүүдийг өөрийн үнэ цэнийг таньж мэдэх, өөртөө итгэх итгэл, өөрийгөө үнэлэх, хөгжүүлэх, сурах, социалист шинэчлэлд идэвхтэй оролцохыг тууштай уриалсан. Хятадын Коммунист Нам, Эмэгтэйчүүдийн Холбооны удирдлагаар “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүл нь эмэгтэйчүүдийн эрх чөлөөний төлөөх тэмцлийн практикийг Марксизмын онолоор удирдан чиглүүлэх, эмэгтэйчүүдийн хувь заяаг үндэстний хувь заяатай нягт уялдуулах, эмэгтэйчүүдийг эрх чөлөөний төлөөх тэмцэлд чиглүүлэхийг тууштай баримталж байна. Эдийн засаг, улс

төр, соёл, нийгмийн байгууллагуудын үйл ажиллагаанд бүрэн оролцож, өөрсдийнхөө чанарыг байнга дээшлүүлж, ард түмний эрх ашгийг хамгаалахын зэрэгцээ өөрсдийн бодит ашиг сонирхлыг хамгаалж, эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн хүйсийн тэгш байдлыг байнга дэмжиж байв. “Дахин гэрлэсэн эхчүүдэд хэрхэн хандах вэ?” (1984.4), “Жолооны үнэмлэх ба эмэгтэйчүүдийн эрх чөлөө” (2018.8), “Өндөр боловсролтой эмэгтэйчүүдийн гэрлэлтийн тухай ойлголт өөрчлөгдөж байна” (2018.8), “Тэмээний нуруунаас дэл-хийн тавцан хүртэл” (2019.2) зэрэг цуврал нийтлэлүүд эмэгтэйчүүдийн эрх чөлөөний хөдөлгөөнд тэргүүлэх үүрэг гүйцэтгэсэн. “Дахин гэрлэсэн ээждээ хэрхэн хандах вэ?” нийтлэлд уншигчийн захидал болон редакцын хариултыг багтаасан нь үр ашигтай болжээ. Уншигчийн захидалд түүний бодит амьдралд тохиолдсон туршлагыг өгүүлэх бөгөөд энэхүү нийтлэлд уншигчийн аав нь залуудаа нас барж, ээж нь үр хүүхдээсээ зөвлөгөө авалгүй нууцаар өөр хүнтэй гэрлэсэн тухай өгүүлсэн байна. Захидлын эзэн ээжийгээ дахин гэрлэсэн нь тэдний гэр бүлийн хувьд маш их гутамшиг гэж боддог ажээ. Энэ захидлын хариуд тус сэтгүүлийн редакцаас “Ээжийгээ дахин гэрлэх тухай таны хандлага, буруу ойлголт байна. Гэрлэлтийн тухай хуулийн 3-р зүйлд гэрлэх эрх чөлөөнд саад учруулсан бусад үйлдлийг хориглоно гэж заасан байдаг. Өнөөг хүртэл зарим газар феодалын ноцтой ёс суртахуун хөндөгдсөөр байгаа. Бэлэвсэн эхнэрүүдийг дахин гэрлэх нь буруу гэж буруутгаж ярьсаар байна. Та нар феодалын ялзарсан үзлийг эсэргүүцэж, бэлэвсэн ээжийнхээ дахин гэрлэхийг хууль дүрэм, ёс зүйд нийцсэн гэж үзэж, ээжийгээ халуун сэтгэлээр дэмжих

ёстой” (“Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд”, 1984) гэжээ. Энэ мэт редакцын сургаал уншигчдын буруу бодол, буруу зан үйлд чиглүүлж, эмэгтэйчүүдийг бүрэн чөлөөлөх үйлсэд чухал үүрэг гүйцэтгэж ирсэн юм.

Гурав. “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн уншигчдыг хүмүүжүүлэхэд оруулсан хувь нэмэр: Тус сэтгүүл нь үзэгчдийг бүх талаас, олон хэлбэрээр зөв удирдан чиглүүлэх, зөв хүмүүжүүлэхийг дэмжиж, уншигчдыг социалист нийгэм, коммунизмын үзэл суртал, ёс суртахуун, сэтгэл хөдлөлөөр хүмүүжүүлж, уншигчид амьдралыг зөвөөр харж, чанараа дээшлүүлж, социалист бүтээн байгуулалтад өөрийгөө зориулах боломжийг олгосон. Эмэгтэйчүүдэд зориулсан сэтгүүлийн хувьд эмэгтэй уншигчдыг байнга онилж, тэднийг өөрийгөө үнэлэх, хайрлах, өөртөө итгэх итгэл, өөрийгөө хөгжүүлэх тал дээр бүх талаар сургаж ирсэн. Уг сэтгүүл нь эмэгтэйчүүдийн чанар, эмэгтэйчүүдийн мэдлэг соёл, сэтгэл зүй, хувцаслалт, хичээл зүтгэл, амьдрал ахуй зэрэг өнцгөөс чиглүүлж, уншигчдын чанарыг цогцоор нь дээшлүүлэх, цаг үеийн шаардлагад нийцсэн шинэ, онцлогтой эмэгтэй дүр төрхийг толилуулж байна. Тус сэтгүүл нь олон тооны шилдэг эмэгтэйчүүдийг сурталчлах, мэдээлэх замаар уншигчдад үлгэр дуурайлал үзүүлэх үүрэг гүйцэтгэсэн. Эмэгтэйчүүдийг оюун ухаан, авьяас чадвараа бүрэн дүүрэн ашиглаж, өөрийн мэдрэмж, хайр дурлал, гэр бүл, карьераа бий болгож, өөртөө эзэн болж, нийгэмд өөрсдийн хувь нэмрийг оруулахыг уриалдаг. “Эцэг эхчүүд бол хүүхдийн насан туршийн багш нар юм” (2019.5), “Сайн эхнэр амьдралыг авардаг” (2021.1), “Зодох нь боловсролын буруу хэлбэр юм” (2021.7) зэрэг нийтлэлүүдэд сайн муу хоёр талын

үлгэр жишээг хослуулан баатарлаг үйлс, үлгэр дуурайл болсон хүмүүсийн үйл явдлыг мэдээлэхээс гадна хүүхэд, эмэгтэйчүүдийг доромжилсон, бусармаг, хор хөнөөлтэй үйлдлүүдийг шүүмжилж, олон эмэгтэйчүүдийг сурган хүмүүжүүлж байна. Энэхүү сэтгүүл нь эмэгтэйчүүдийн алсын харааг тэлэх, чанарыг бүх талаар сайжруулах зорилготой бөгөөд эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах, эмэгтэйчүүдийн эрх чөлөөг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг нийгмийн бүхий л салбарт сурталчлах, соён гэгээрүүлэх үүрэг гүйцэтгэж байна.

Дөрөв. *“Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн нийгмийн тогтвортой байдлыг хадгалахад оруулсан хувь нэмэр.* Уг сэтгүүл нь хайр дурлал, гэрлэлт, гэр бүлийн эв найрамдлыг сурталчлах замаар нийгмийн тогтвортой байдал, эв найрамдалд үйлчилдэг. Тус сэтгүүл нь гэр бүлийн гишүүн бүрд үйлчилж, гэр бүлийн тогтвортой байдал, эв найрамдал, гэр бүлийн амьдралын чанарыг сайжруулахад хувь нэмрээ оруулдаг. Гэр бүлийг тогтворжуулах замаар нийгмийн тогтвортой хөгжлийг дэмжих нь тус сэтгүүлийн онцгой үүрэг. Хайр дурлал, гэр бүл бол насанд хүрэгчдийн амьдралтай нягт холбоотой хурц асуудлууд юм. Сэтгүүл нь дугаар болгонд уншигчдын эрэлт хэрэгцээнд нийцсэн бүтээлүүдийг нийтэлж байгаа нь өргөн хүрээний уншигчдын талархлыг хүлээдэг. Мөн эв найрамдал, эрх тэгш байдал, хүмүүсийн хоорондын зөв сайхан харилцааг сурталчлах гэр бүлийн тухай өгүүлүүдийг нийтлэх замаар нийгмийн харилцааны зөв тогтвортой байдлыг чиглүүлэхэд үлгэрлэн ажилладаг. Гэр бүл бол нийгмийн чухал хэсэг бөгөөд гэр бүлийн тогтвортой байдал нь нийгмийн тогтвортой байдалд шууд нөлөөлж, эв нэгдэлтэй нийгмийг байгуу-

лах тогтвортой суурийг бүрдүүлдэг гэж үзэн “Хосуудын маргаантай үед анхаарах хэд хэдэн асуудал” (2018.8), “Гэр бүлийн сайн амьдралыг удирдах нь” (2019. 6), “Аз жаргалтай гэр бүлийг бий болгох гурван нууц” (2020.7) зэрэг олон нийтлэлд социалист нийгэм дэх гэр бүлийн харилцааг сайжруулж, нөлөөлж, олон сая гэр бүлийн амьдралын чанарыг тасралтгүй дээшлүүлж, социалист оюун санааны соёл иргэншил, материаллаг соёл иргэншлийн хөгжилд хувь нэмэр оруулсан түүхтэй юм.

Тав. *“Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн үндэсний соёлд оруулсан хувь нэмэр.* Сонин, сэтгүүлд гарч буй үндэсний соёлын тухай мэдээ нь тухайн хүний, тэр байтугай улс үндэстний соёлын түвшнийг ч харуулж, уламжлалт соёлыг өвлөн хөгжүүлэх, шинэ соёлд суралцах, эзэмшихэд чухал үүрэг гүйцэтгэдэг. “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд”-ийн эхний жилд редактор, сурвалжлагчийн тоо хязгаарлагдмал байсан тул нийтлэлийн агуулга нь нэгэн хэвийн байв. Манай улс шинэчлэл, нээлттэй болсноос хойш угсаатны улс төр, эдийн засаг, соёлын салбар асар их хөгжиж, сэтгүүлийн агуулга улам баяжиж байна. “Соёлын тухай буурал өвгөний хэлсэн үг” (2021.2), “Загварын оёдолд уламжлалт соёлыг шингээх нь” (2021.3), “Үндэсний онцлогоо хүн бүхэнд таниуль” (2020.8) зэрэг нийтлэлүүд үндэсний соёлыг үзэгчдэд өргөнөөр түгээсэн. Өнгөрсөн 70 жилийн хугацаанд үндэсний соёлыг тусгаж, үндэсний соёл уламжлал, түүх соёлоо авран хамгаалах, хөгжүүлэх чиглэлээр олон бүтээл туурвиж, Өвөр Монголын соёлын бүтээн байгуулалтад үнэтэй хувь нэмэр оруулсан юм.

Зургаа. “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн үндэсний эдийн засагт оруулсан хувь нэмэр: Уг сэтгүүл нь хөдөө орон нутаг, бэлчээрийн мал аж ахуйн үзэгчдэд голчлон зориулсан сэтгүүл юм. Сэтгүүлийн ихэнх агуулга нь мал аж ахуй, газар тариалангийн үйлдвэрлэлийн талаарх сурвалжилгад тулгуурласан бөгөөд тариаланч, малчдад шинжлэх ухаанчаар ажиллаж сурах, шинжлэх ухаанчаар газар тариалан эрхлэхэд үнэ цэнтэй туршлага болж, орчин үеийн эдийн засгийн аргачлал нь манай орон нутгийн эдийн засгийн хөгжилд чухал хувь нэмэр оруулсан. Монгол эмэгтэйчүүд БНХАУ байгуулагдсаны дараа олон мянган жилийн феодалын үзэл суртлын хүлээсийг даван туулж, үе дамжсан “малчид бизнес хийж чадахгүй” гэсэн уламжлалт ойлголтыг даван туулж, түүхий эдийн эдийн засгийн шинэ чиг хандлагад хөл тавьсан юм. Өөрчлөлт, нээлттэй байдал, социалист шинэчлэлийг дагаад манай улсын нийгмийн үйлдвэрлэлийн арга барил, нийгмийн бүтцэд өөрчлөлт гарч, монгол эмэгтэйчүүд ажил хөдөлмөр эрхлэх өргөн боломжоор хангагдаж, өнөөгийн нийгмийн бас нэгэн тулгуур болж байна. Ийм сайхан нөхцөл байдалд “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүл эдийн

засгийн тайлан нийтлэх замаар, социалист эдийн засгийн үйл ажиллагаанд Монголын эмэгтэйчүүдийн оролцоог урамшуулан сурталчилж, эдийн засгийн илүү үнэ цэнийг бий болгож байна. Тухайлбал, “Гурван гэр бүл ядуурлаас ангижирсан түүх” (2018. 8), “Шинэ цагийн малчин Чүнмэйгийн аз

жаргалтай амьдрал” (2018.11), “Хөдөө орон нутагт гарсан шинэ өөрчлөлтүүд” (2019.7), “Хөдөлмөрч өөдрөг амьдралыг бүтээх нь” (2020.4), “Шинэ цагийн манлай малчин Туяагийн мал аж ахуйн арга” (2021. 4) зэрэг хэвлэгдсэн бүтээлүүд нь ард түмний үйлдвэрлэл, амьдрал дахь хөдөлмөрийг магтан сайшааж, шинэ эдийн засаг, шинэ амьдралын хэв маягийг түгээн дэлгэрүүлж, сургаж, үндэстэн ястны эдийн засгийн хөгжлийг ахиулж, бизнесийн болон өрсөлдөөний үзэл баримтлалыг эдийн засгийн үйл ажиллагаанд сурталчилсан. Энэ нь өнгөрсөн хугацаанд Монгол эмэгтэйчүү-

дийн хаалттай бизнесийн сэтгэлгээгээ аажмаар өөрчилж, социалист эдийн засгийг хөгжүүлэхэд чухал хувь нэмэр оруулсан юм.

“Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүл гарч эхэлсэн цагаас олон нийтийн санаа бодлыг зөв чиглүүлж,

«

“Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүл гарч эхэлсэн цагаас олон нийтийн санаа бодлыг зөв чиглүүлэх, эмэгтэйчүүдийг нийгэмд сурталчлах, үндэсний соёлоо хөгжүүлэх, монгол эмэгтэйчүүдийн соёлын чанарыг дээшлүүлэх, эмэгтэйчүүдийг бүрэн эрх чөлөөтэй болгохыг зорьжээ. Уг сэтгүүл нь эрхэмсэг хэв маяг, өвөрмөц онцлог, чанартай баялаг агуулга, төрөл бүрийн нийтлэлүүдээр уншигчдынхаа хэрэгцээг бүрэн хангаж баяжуулж иржээ.

Энэхүү сэтгүүл нь дөрвөн үндсэн зарчмыг баримталж, шинэчлэл, нээлттэй байдлыг гол сэдвээ болгож, социализмд үйлчлэх, ард түмэнд үйлчлэх, эмэгтэйчүүдийн эрх чөлөөний төлөө үйлчилгээг өөрийн зорилго гэж үзсээр ирсэн байна

»

эмэгтэйчүүдийг нийгэмд сурталчилж, үндэсний соёлоо хөгжүүлж, монгол эмэгтэйчүүдийн соёлын чанарыг дээшлүүлж, эмэгтэйчүүдийг бүрэн эрх чөлөөтэй болгохыг зорьжээ. Уг сэтгүүл нь эрхэмсэг хэв маяг, өвөрмөц онцлог, чанартай баялаг агуулга, төрөл бүрийн нийтлэлүүдээр уншигчдынхаа хэрэгцээг бүрэн хангаж баяжуулж иржээ.

Манай улс шинэчлэл, нээлттэй болсноос хойш энэхүү сэтгүүл нь дөрвөн үндсэн зарчмыг баримталж, шинэчлэл, нээлттэй байдлыг гол сэдвээ болгож, социализмд үйлчлэх, ард түмэнд үйлчлэх, эмэгтэйчүүдийн эрх чөлөөний төлөө үйлчилгээг өөрийн зорилго гэж үзсээр ирсэн. Нийтлэлийн агуулга нь уншигчдад ойр, амьдралд ойр, гэр бүлд ойр байж, өнөөдөр гарч ирж буй дэвшилтэт эмэгтэйчүүдийн үйлсийг магтан сайшааж, эмэгтэйчүүдэд шинжлэх ухааны мэдлэг, соёлын боловсрол, хүүхдийн боловсрол, хууль эрх зүйн мэдлэг, үйлдвэрлэл, амьдралын талаар илүү сайн ойлголттой болох боломжийг олгодог. Сэтгүүлд олон төрлийн шинэчлэл, эрүүл, баялаг агуулгатай, сайн форматтай, чанартай нийтлэлүүд нийтлэгдсэн нь уншигчдын хайр хүндэтгэлийг хүлээсэн. Эмэгтэйчүүдийг “тэмүүлэл эрмэлзэлтэй, ёс зүйтэй, боловсролтой, сахилга баттай”, “өөрийгөө үнэлэх, өөртөө итгэх, өөрийгөө хайрлах, өөрийгөө сайжруулах” талаар сурталчилж, байнга сургадаг. Сэтгүүл нь уншигчдын соёлын амьдралыг баяжуулах, эмэгтэйчүүдийн мэдлэгийг дээшлүүлэх, улмаар үндэсний соёлыг цэцэглэн хөгжүүлэхэд чухал үүрэг гүйцэтгэж, мэдээллийн сурталчилгаа, боловсрол, үйлчилгээ гэх мэт үүргийг бүрэн гүйцэтгэж, уншигчийн оюун санааны соёл иргэншлийг бий болгоход

онцгой хувь нэмэр оруулж ирсэн ӨМӨЗО-ы шилдэг сэтгүүл юм.

Эшлэл

1. Улаантуяа. 2012. “Өвөр Монголын Эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн түүхийн судалгаа. Хөх хот, х.23.
2. 2019. “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн сүлжээний редакцын хэлтэс. “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн тойм, Хөх хот. №9.
3. 2019. “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн сүлжээний редакцын хэлтэс. “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн тойм, Хөх хот. №9.
4. 1984. “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн редакцын хэлтэс. “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүл, Хөх хот. х. 19.

Ашигласан бүтээлийн жагсаалт

1. Говэ., Тянь Ин. 1990. Өвөр Монголын үе үеийн ажил хэрэг. Хөх хот.
2. Лигдэн., Хайчин. 1993. Хятадын Монгол сэтгүүлүүдийн тойм. Хөх хот.
3. Ли Фэн Ин. 2003. Монгол сэтгүүлийн цаг үеийг дагаад цогц хөгжлийн судалгаа. Хөх хот.
4. 2003. “Монгол судлалын нэвтэрхий толь (мэдээ, хэвлэл)”. Хөх хот.
5. Төгсбаяр, Т. 2003. Монгол сэтгүүлийн макро судалгаа. Хөх хот.
6. Улаантуяа. 2012. “Өвөр Монголын Эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн түүхийн судалгаа. Хөх хот.
7. Үржимс. 2006. Үзэл суртлын голлох эмэгтэйчүүдийн сэтгүүл дэх Монгол эмэгтэйчүүдийн дүр төрхийн судалгаа. Бээжин.
8. 1995. Өвөр Монголын эмэгтэйчүүдийн хөдөлгөөний дурсгал (1903-1995). Өвөр Монголын эмэгтэйчүүдийн холбоо. Хөх хот.
9. 2019. “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн сүлжээний редакцын хэлтэс. “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн тойм. Хөх хот.
10. 2022. “Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд” сэтгүүлийн редакцын хэлтэс. 1951-2021

онд "Өвөр Монголын эмэгтэйчүүд" сэтгүүлд нийтлэгдсэн нийтлэлүүд. Хөх хот .

Summary

As the country's only Mongolian-language women's journal, "Inner Mongolian Women" has always adhered to the correct public opinion orientation and provided healthy and rich spiritual nutrition to the majority of farmers and herdsmen women. It has received many praises and praises and is improving the Mongolian Women's cultural

quality has made significant contributions. This paper sorts out the historical development and achievements of "Inner Mongolia Women" magazine, and discusses in detail the contribution of "Inner Mongolia Women" magazine to society, from the contribution of women's liberation and development, the contribution of educating the audience, and the maintenance of social stability. The five aspects of the contribution, the contribution of the national culture and the contribution of the national economy are summarized and discussed.